

Politikk for fagutvikling og forskning

Formål

Nasjonalbiblioteket skal være en del av forskningsinfrastrukturen i Norge. Nasjonalbiblioteket skal legge samlingene til rette for nåværende og framtidige forskningsformål. Vi ønsker å bidra til å heve omfanget og nivået på den forskningen som gjør bruk av våre samlinger. Det gjelder utforskningen av Nasjonalbibliotekets materiale innenfor alle de disipliner og medietyper som samlingene omfatter. Nasjonalbiblioteket skal også aktivt støtte opp om forskning og faglig utvikling på fagområder som er viktige for Nasjonalbibliotekets egen aktivitet.

Målene oppnås ved:

- Å bygge opp, ordne og registrere, digitalisere og formidle samlingene med forskningsbehovene for øye
- Å utvikle stabens fag- og forskningskompetanse
- Å drive metodeutvikling på gitte felt
- Å være i løpende dialog med forskningsinstitusjoner, enkeltforskere og studenter
- Å eksplisitt relatere egen fagutvikling og forskning til internasjonal aktivitet

Samlingsarbeid og forskningsutnyttelse

Måten samlingsarbeidet ved Nasjonalbiblioteket gjøres på er viktig for å sikre maksimal forskningsutnyttelse av samlingene på kort og lang sikt. Det gjelder for det første arbeidet med å bygge opp samlingene. Det bør være et element i samlingspolitikken at samlingene skal bygges opp ved å ta hensyn til nåværende og framtidige forskningsbehov. For det andre skal *ordningen og registreringen* av samlingene også gjøres på en måte som legger til rette for forskning. Det gjelder altså å bygge opp tjenlige metadata som øker forskningsverdien av samlingene, og som er forenlige med forskningsmetodikk generelt. For det tredje skal *digitaliseringen* av samlingene også for en del være innrettet på forskningsbehov, det vil blant annet si at disse behovene, for eksempel forskningsmetodiske krav, skal innarbeides som et kriterium i digitaliseringspolitikken. Til sist bør *formidlingen* av samlingene ha forskersamfunnet som én av flere målgrupper. Det vil si at vi også skal formidle samlingene med fokus på deres forskningspotensial og med forskerne som målgruppe.

Stabens fag- og forskningskompetanse

Nasjonalbibliotekets stab skal ha høy fagkompetanse og samlingskunnskap, for denne kompetansen gir samlingene en tilleggsverdi som forskningen er tjent med. Nasjonalbiblioteket vil derfor bygge denne kompetansen videre ut. Denne kompetanseutviklingen bør skje på tre felt. Det gjelder

- Kunnskap om samlingene og samlingstypene
- Disiplinkompetanse på gitte felt
- Egen forskningskompetanse

Nasjonalbibliotekets stab skal videreutvikle kunnskapen om samlingene. Dette gjelder både den overordna typologiske, mediebaserte eller sjangerbaserte kunnskapen, inngående kjennskap til

innholdet av samlingene, og den historiske, materialbaserte eller kildekritisk funderte kunnskapen om det enkelte objekt eller grupper av objekt innenfor samlingene.

Nasjonalbiblioteket skal for det andre videreutvikle disiplincompetansen på de mest sentrale fagfeltene samlingene omfatter innenfor humaniora, samfunnsfag og naturvitenskap. Det innebærer at de ansatte skal utvikle sine faglige forutsetninger for å bygge ut, registrere, digitalisere og formidle samlingene. I tillegg skal disiplincompetanse innen kunnskapsorganisering og IKT videreutvikles både for at vi skal kunne sette aktuelle utfordringer på dagsorden, og for å aktivt kunne støtte opp om andres forskning på relevante områder innen disse disiplinene.

Nasjonalbiblioteket skal for det tredje bygge opp den samlede forskningskompetansen. Hovedmotivasjonen for dette er at slik generell kompetanse gir bedre utgangspunkt for å kunne ta høyde for forskersamfunnets nåværende og framtidige behov, både når det gjelder samlingsarbeid, registrering, digitalisering og formidling, og når det gjelder forutsetningene for å inngå i likeverdig dialog med forskersamfunnet ellers. Forskningsoppgavene må likevel være knyttet til det overordna målet om å utvikle kunnskapen om samlingene og samlingstypene, og dessuten være relatert til målet om ønsket utvikling av den samlede disiplincompetansen. I noen tilfelle kan det også tenkes at metodeutvikling kan skje forskningsbasert (se eget punkt).

Metodeutvikling

For å fungere som et effektivt forskningsbibliotek, er det avgjørende at Nasjonalbibliotekets samlinger er tilrettelagt for forskning på en hensiktsmessig måte. Metodeutvikling skal derfor være et viktig faglig fokus. Slik utvikling kan tenkes å være forskningsbasert i noen tilfelle. Metodene som blir brukt i arbeidet med kunnskapsorganisering, gjenfinning, konservering, digital bevaring, bibliografiarbeid og ikke minst de som gjelder skjæringspunktet mellom digitalisering, tradisjonell og digital kunnskapsorganisering og digital formidling, er svært viktige for kvaliteten på det forskningsarbeidet som kan utføres med utgangspunkt i våre samlinger. Metodeutviklingsarbeidet skal tjene flere formål, men én viktig dimensjon i slikt utviklingsarbeid bør være hensynet til forskersamfunnets behov for effektiv utnyttning av samlingen.

Kontakt med forskersamfunnet

Nasjonalbiblioteket skal være en del av den nasjonale forskningsinfrastrukturen. For å fungere slik må vi være i løpende dialog med forskningsinstitusjoner, enkeltforskere og studenter. Det er generelt viktig å være synlige og å formidle samlingene våre til forskersamfunnet på en måte som gjør at forskere og studenter tar materialet vårt i bruk. Dessuten skal kontakten med forskersamfunnet konkretiseres i strategisk viktige samarbeidsprosjekt. Disse prosjektene kan være av to typer. I den første typen prosjekt vil våre bidrag være å legge til rette materiale for eksterne forskere, i den andre typen prosjekt inngår Nasjonalbibliotekets stab med egen forskningstid. Kravet til sistnevnte type prosjektdeltagelse er at våre bidrag faller inn under vår egen fag- og forskningspolitikk.

Internasjonalisering

All fagutvikling og forskning som foregår ved Nasjonalbiblioteket skal skje med et bevisst forhold til relevant internasjonal aktivitet på de ulike feltene. Dette gjelder både utviklingsaktivitet som foregår innenfor rammen av sammenlignbare utenlandske institusjoner,

utvikling av teknologi hos kommersielle leverandører og aktuell forskning i andre relevante fagmiljø. Målet med en slik bevisst integrering av Nasjonalbiblioteket i et internasjonalt faglig landskap, er todelt. Vi vil på den ene siden trekke veksler på andres utvikling og innsikter i eget arbeid, på den andre siden vil vi gjerne nå ut med egne resultater, og slik være en aktiv premissleverandør for et internasjonalt fagfellesskap. Deltagelse på internasjonale fagarrangementer eller i samarbeidsfora er et virkemiddel for å oppnå denne internasjonale integreringen.